

Pavel Klein

Na výlet či za prací do

HOLANDSKA

1294

OBSAH

Historie Nizozemí	3
Základní informace	6
Města a pobřeží	10
Nejnavštěvovanější místa	18
Co si vyzkoušet	38
Jak za prací	45
Holandština	47
Výslovnost nizozemštiny	47
Časování sloves	49
Číslovky	50
Čas	53
Konverzace	56
Automobil	59
Ubytování.....	63
Nakupování a restaurace	68
Letadlo	75
Vlak	79
Lod'	82
Zaměstnání	85
Počasí.....	87
Zdraví	88
Slovička	96
Poděkování	120

HISTORIE NIZOZEMÍ

1. stol. př. n. l. - Římané zasahují do bojů o moc a začali okupovat holandská území.

5. stol. n. l. - Frankové získávají převahu nad germánskými kmeny.

843 r. - Franská říše se rozděluje a král Lothaira na území Holandska zakládá říši Lotharingie. O sto let později zásadně vzrostla moc jednotlivých menších knížectví – pro zemi to znamenalo rozpad, celkově se však této oblasti dařilo, obchod a řemesla jen kvetly.

14. stol. - Holandské území se dostává do vlivu Burgundska.

1477 r. - Síla rodu Habsburků v Evropě neustále roste a Holandsko přechází pod jejich vliv a moc.

2. pol. 16. stol. - Perzekuce protestantů, které se dopouštěl Filip II. Španělský, vedla k náboženským nepokojům. Vyústily v revoluci za nezávislost. Tyto události vyvrcholily vyhlášením Republiky spojených provincií nizozemských (Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden) sedmi severních provincií. Místodržitelem se stává Vilém I. Oranžský. Boje mezi Nizozemci a Španěly pokračují i v několika dalších desetiletích.

1648 r. - Španělsko uznává suverenitu Republiky spojených provincií nizozemských a vzájemné boje končí.

1795 r. - Holandské území obsadila Francie a Holanďané ztratili suverenitu a svobodu. K události došlo v důsledku nastolení francouzské revoluční vlády. Území se stalo Batavskou republikou a následně Holandským královstvím. Holandsko se stává suverénním státem díky Vídeňskému kongresu.

1806-1810 - Existuje Holandské království, pod které spadala velká část Nizozemska za Napoleonských válek.

1815 - Holandsko zůstalo sjednoceno s Jižními Niederlandy (dnešní Belgie) v sjednocené holandské království.

1830 - Belgie se oddělila od Nizozemí.

1. světová válka - Nizozemsko vyhlásilo neutralitu. Přestože válku nevedlo, pocítilo Nizozemsko její důsledky v nedostatku potravin. Vliv událostí v Rusku vedl i v Nizozemsku k revoluci, jejímž výsledkem bylo ustanovení všeobecného volebního práva. V první polovině 20. století se prosadilo zkvalitnění a zvýšení hospodářských výsledků.

30. léta 20. stol. - Všeobecná hospodářská světová krize ve 30. letech silně poškodila ekonomiku Nizozemí.

10. 5. 1940 - V druhé světové válce okupační vojska Německa obsadily Nizozemí. Na základě finančních omezení v oblasti obrany země bylo o porážce Nizozemska předem rozhodnuto. Na obsazených územích hrozil v období 1940-1945 hladomor.

5. 5. 1945 - Osvobození země kanadskou armádou, přispělo ke zlepšení situace obyvatel. Následující období po válce probíhalo ve znamení obnovy všech sfér činnosti.

1953 r. - Přírodní katastrofa v Zeelandu. Nizozemí bylo téměř zatopeno mořem. Při této katastrofě přišlo o život 2000 osob. Tato přírodní katastrofa vedla k výstavbě protipovodňového zařízení.

1957 r. - Ustanoveno evropské hospodářské společenství a Nizozemsko se stalo zakládajícím členem. Vývoz, zemědělství i průmysl na základě tohoto členství prokazovalo dobré výsledky. Ve své zahraniční politice učinilo Nizozemsko proti konci 40. let velký obrat. Za těsné spolupráce s USA a dalšími evropskými zeměmi v rámci NATO byla politika země opět směřována k neutralitě.

1991 r. - Maastrichtská smlouva s cílem ustavení jednotné měny v EU. Po několika letech vláda Nizozemska sestávající z liberálů a sociálních demokratů rozhodla o přijetí EURO za oficiální platidlo v zemi. Nedlouho po té vstoupilo EURO v platnost.

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Hlavním městem Nizozemí je Amsterdam, žije zde přibližně 800 tisíc obyvatel.

Celková rozloha tohoto evropského státu je 42 506 km². Včetně vodní plochy. Více než polovina ho leží pod úrovní moře a nejvyšším bodem je pouhých 322,5 metrů vysoký vrchol Vaalserberg. Řeky, průplavy a jezera tvoří 7 930 kilometrů čtverečních jeho území.

Holandsko má přímořské podnebí, které se vyznačuje mírnými zimami (průměrná teplota je kolem 3 °C). V posledních letech zasahuje Nizozemí studená vlna převážně v lednu nebo únoru, která umožňuje bruslit na zamrzlých jezerech a průplavech. Léto bývá příjemné, s dostatkem srážek a průměrnou teplotou okolo 16 °C. Celkový roční průměr srážek se pohybuje mezi 750 až 850 mm. Ve vnitrozemí se velmi často vyskytují mlhy a často vane silný vítr. Na pobřeží není výjimkou silnější bouře, která může způsobovat i záplavy. Jen několik málo dní v roce je v Holandsku bezvětrí.

Spíše jde o Nizozemské království, protože Nizozemsko je pouze jedním z jeho tří členských států (dalšími jsou Aruba a Nizozemské Antily). Nizozemsko je však obecně zažitým označením. Každé z těchto tří území má vlastního premiéra a vlastní vládu, mají však společnou hlavu státu.

Celkový počet obyvatel je 17 milionů, což vzhledem k malé rozloze dělá tuto zemi jednu z těch s nejvyšší hustotou zalidnění na světě (393 obyvatel na kilometr čtvereční).

Podle odhadů zde žijí lidé více než 300 různých národností, ti sem po dlouhou dobu odcházeli za prací či pro azyl.

Úředním jazykem je nizozemština (ovšem velmi používaná je také angličtina), státní zřízení vyplývá už z názvu: federativní konstituční monarchie. Měna používaná na evropském území je euro (€).

Střední část Holandska je nejen nejlidnatější, ale nacházejí se zde i tři nejznámější města – Amsterdam, Den Haag a Rotterdam.

Holandsko je tvořeno 12 provinciemi

Groningen (Groningen) - hlavním městem je Groningen. Počet obyvatel přesahuje 570 000. Rozloha je 2 336 km². Je nejsevernější nizozemská provincie.

Frísko (Friesland) - Hlavním městem je Leeuwarden. Rozloha činí 3 349 km². Počet obyvatel přesahuje 640 000. Na severu se nachází čtyři ostrovy Vlieland, Terschelling, Ameland a Schiermonnikoog.

Drenthe (Drenthe) - Hlavním městem provincie je Assen. Provincie zabírá asi 2 642 km². A počet obyvatel je okolo 483 000. Drenthe je nizozemská provincie ve východní části země.

Overijssel (Overijssel) - Hlavním městem provincie je Zwolle. Rozlohou zabírá asi 3 327 km². Žije zde přes 1 109 000 obyvatel. Overijssel se nachází na středovýchodně země. Dalšími velkými městy jsou Almelo, Deventer, Enschede ...

Flevoland (Flevoland) - Hlavním městem provincie je Lelystad. Rozloha je asi 1 419 km². Počet obyvatel je velmi malý asi 365 000. Provincie se dělí na 6 obcí: Almere, Dronten, Lelystad...

Gelderland (Gelderland) - Hlavním městem provincie je město Arnhem. Rozlohou je největší provincií v Holandsku. Roz-

loha činí cca 4 975 km². Počet obyvatel přesahuje 1 970 000. Zajímavá města jsou třeba: Arnhem, Nijmegen, Apeldoorn... Provincie leží mezi řekami IJssel, Moza a Renem.

Utrecht (Utrecht) - Hlavním městem této holandské provincie je Utrecht. Rozloha činí 1 386 km². Počet obyvatel přesahuje 1 171 000. Provincie je nejmenší v nizozemsku. Zajímavými městy jsou Amersfoort a Zeist. Sousedí s jezerem Eemmeer na severu, provincií Gelderland na východě, Rýnem na jihu, Jižním Holandskem na západě a Severním Holandskem na severozápadě.

Severní Holandsko (Noord-Holland) - Hlavním městem je Haarlem. Rozloha činí asi 2 670 km² a počet obyvatel přesahuje 2 595 000. Nachází se v severozápadní části země. Kromě něj se zde nacházejí např. hlavní město země Amsterdam, Hilversum, Alkmaar, Zaandam a Hoorn. Provincii Severní Holandsko tvoří poloostrov, který se nachází mezi Severním mořem a jezerem IJsselmeer. Více než polovinu rozlohy provincie zaujímají vysušené oblasti zvané poldery, které se často nacházejí pod úrovní hladiny moře. Součástí provincie je také ostrov Texel. Provincie se dělí na 64 obcí.

Jižní Holandsko (Zuid-Holland) - Hlavním městem provincie je město Den Haag. Rozloha činí asi 2 818 km². A počet obyvatel přesahuje 3 452 000. Jedná se o nejhustěji zalidněnou a nejvíce industrializovanou nizozemskou provincii. Dalšími velkými městy jsou Rotterdam či Leiden.

Zeeland (Zeeland) - Hlavním městem provincie je Middelburg. Rozloha činí 1 788 km² a z toho 1 140 km² tvoří voda. Počet obyvatel přesahuje 380 000. Provincie se nachází na jihozápadě u hranic s Belgií.

Severní Brabantsko (Noord-Brabant) - Hlavním městem je město 's-Hertogenbosch (Den Bosch). Rozloha provincie činí 4 919 km². A počet obyvatel přesahuje 2 410 000.

Limburg (Limburg) - Hlavním městem je Maastricht. Rozloha provincie je 2 153 km². Počet obyvatel přesahuje 1 136 000. Provincie Limburg se nachází v jižním Nizozemsku mezi Německem na západě a Belgií. Kopcovitá krajina v jižním Limburgu, zeleň a vodné plochy Maasvallei (úžlabina Más) ve středním Limburgu a rozsáhlé lesnaté a vřesové oblasti v severním Limburgu vytvářejí v Nizozemsku unikátní kombinaci rozličných oblastí vhodných pro turistiku a rekreaci.

MĚSTA A POBŘEŽÍ

Amsterdam

Historie

První zmínky o Amsterdamu pocházející ze 13. století popisují, jak lidé začali obydlovat okolí hráze na řece Amstel. Z toho byl také odvozen jeho název – Amstel a dam (hráz). Později získala rybářská vesnice městská privilegia a dále se rozvíjelo jako obchodní centrum.

V roce 1421 však bohužel město vyhořelo, ale i to mělo pozitivní efekt, protože od té doby bylo zakázáno používat dřevo a slámu jako stavební materiál. Během několika let byl Amsterdam zpět, novější a lepší.

Jižní Nizozemí však zůstalo pod nadvládou Španělů a do Amsterdamu z něj přišlo mnoho protestantských obchodníků, kteří si postavili sídla na třech kanálech – Herengrachtu, Keizersgrachtu a Prinsengrachtu. Začala éra zámořského obchodu.

Sedmnácté století bývá právem nazýváno zlatým. Roku 1602 byla založena Východoindická společnost pro obchod s Indií a o 20 let později Západoidická společnost pro Ameriku. Obchod vzkvétal a Amsterdam se svými dvěma sty tisíci obyvateli bylo již největší město v Nizozemí. V roce 1642 taktéž Rembrandt namaloval Noční hlídku, kterou můžete spatřit v Rijks muzeu.

Nizozemské impérium už však dostatečně neobstálo v konkurenci s Anglií a Francií. Nizozemí také ztratilo svou flotilu ve válce s Anglií. Když ve Francii vládnul Napoleon, bránil Nizozemí obchodu s Anglií a Amsterdam tak upadal. S koncem Napoleonovy vlády

v roce 1813 zůstal Amsterdam i nadále hlavním městem Nizozemí, sídlo vlády však bylo přesunuto do Den Haagu.

Za druhé světové války byl Amsterdam okupován německými vojáky. Z města bylo deportováno osmdesát tisíc Židů, zpět se jich vrátilo jen velmi málo. Z této doby také pochází známý deník Anny Frankové. Dům Anny Frankové je jedním z nejnavštěvovanějších míst v Amsterdamu.

Autobusy, tramvaje a metro

Amsterdam má široce propracovaný systém městské dopravy. 16 tramvajových linek, asi 30 autobusových, 2 trasy metra a 2 linky rychlodráhy zajišťují dostupnost a dobré spojení. Doporučuje se využívat městské dopravy, neboť jízda autem do centra může způsobit řadu problémů pro chronický nedostatek parkovacích míst. Při celodenním pobytu ve městě se vyplatí zakoupit si celodenní jízdenku, dagkaart, za cca 7 EUR. Ta opravňuje k neomezenému pohybu prostředky městské dopravy po celém městě.

Automobilem

Pokud pojedete automobilem, doporučujeme vám zakoupení zvláštní parkovací karty pro turisty. Ta platí tři dny a umožňuje parkování u všech automatů. Prodává ji většina hotelů.

Při vyhledávání parkovacího místa sledujte tabule s názvem parkoviště a zelený nápis VRIJ.

Můžete zde navštívit řadu památek, tradičních oslav, zoo a jiné.

Rotterdam

Tento největší evropský přístav doplatil na konci druhé světové války na svou důležitost a byl skoro vybombardován. Vznikl tak prostor pro stavbu moderních obchodních a obytných center. Jedním z takových projektů jsou například budovy ultramoderních obytných kostek Kijk-Kubus.

Krásný výhled na Rotterdam je ze 183 metrů vysoké věže Euromast, na kterou vystoupáte točící se kabinou se simulací startu vesmírné rakety.

ZOO Diergaarde Blijdorp je umístěna přímo v centru města u železniční trati.

Milovníkům umění představí Museum Boijmans Van Beuningen celosvětově ceněnou sbírku evropského malířství od 14. století po současnost.

Příjemnou změnou a zábavou může být například aktivní odpočinek v aquaparku Tropicana.

Den Haag

Je vystavěn v polderových oblastech, získaných vysušením moře.

Sídlí zde královská rodina, v podstatně menším městě než Amsterdam, o to však elegantnějším. Do Haagu se přesunulo i sídlo vlády, parlamentu, správních budov a.j., z tohoto důvodu se mu často říká „druhé hlavní město Nizozemí“.

Je zde mnoho krásných paláců a muzeí.

Uvidíte zde kombinaci staré i nejmodernější architektury a velké množství zeleně a parků, ty dělají z Haagu nejzelenější město.

Vyhledávána jsou sídla vládních a správních orgánů - Buitenhof a Binnenhof, s oblibou nazývaná srdcem státu. Omniversum je obrovské planetárium s trojrozměrným diváckým efektem.

Množství a význam muzeí v Haagu rozhodně stojí za pozornost.

Haags Historisch Museum osvětluje vývoj města a stránky historie vládnoucí Oranžské dynastie. Nechybí tu také dokumentace běžného způsobu života zdejších obyvatel v instalacích interiérů jak vypadaly v 18. a 19. století.

Het Paleis Museum v paláci Lange Voorhout slouží jako umělecká galerie příležitostných expozicí.

Utrecht

Čtvrté největší holandské město, má pověst nejzbožnějšího a nejintelektuálnějšího města v Holandsku. Proslulo katedrálou se 113cti metrovou věží a univerzitou z roku 1636. Kousek od Utrechtu se nachází zachovalá pevnost Kasteel de Haar z 15. století. Městečko Heusden se může pochlubit zajímavým historickým centrem a opevněním, pozoruhodně tvarovaným hrázemi a vodními cestami. Můžete zde obdivovat i tři větrné mlýny, rybí trh a v některé z vyhlášených palačinkáren - Pannenkoekenbakkerij, zde si můžete dát báječnou palačinku.

Delft

Město Delft nabízí romantické procházky mezi tradičními domky s vysokými štíty, které jsou rozesety kolem vodních kanálů. Hlavní náměstí má renesanční radnici a Nový kostel /Nieuwe Kerk. Zde jsou hrobky holandské královské rodiny a je zde i náhrobek Viléma I. Oranžského, který byl v Delftu v roce 1584 zavražděn.

Architektura centra byla dosti poničena v 17. století výbuchem a stavby byly poté přestavěny.

Za radnicí najdeme uličku Koornmarkt, kde jsou v nejčistější podobě zachovány barokní obydlí. Nejslavnější památkou je městský dům Gemeenlandshuis van Delfland, který sloužil jako sídlo těch, kteří se starali v Delftu o hráze. V 17. století město proslulo jako sídlo významné malířské školy, k níž patřil Carel Fabritius, Pieter de Hooch a Jan Vermeer. Za jeho nejslavnějším dílem „Pohled na Delft“ však musí zájemce zajet do muzea v nedalekém Haagu.

Město je slavné i keramikou z pálené hlíny, typicky malované modrobílými motivy. Na adrese www.royaldelft.com se můžete podívat na program prohlídek a tradičních akcí, a můžete zde koupit i výrobky této královské porcelárny. Dodnes lze její ukázky koupit i v mnoha obchodech.

Města na pobřeží

Holandsko leží na březích Severního moře. Pobřeží je charakteristické svojí členitostí a hlavně pásmem písčných dun, které tvoří přirozenou ochrannou bariéru. Duny zaujmají plochu 480 km² a z celkové 350 km dlouhé pobřežní linie tvoří 250 km právě pásy dun a pláží.

Ačkoli Holandsko není zrovna vyhlášenou letní destinací, právě díky písčným dunám a plážím vás jako místo dovolené může příjemně překvapit. Duny přímo vybízejí k romantickým procházkám nebo cyklistickým výletům, na plážích se setkáte s bezchybným zázemím a širokou paletou nejrůznějších služeb. Můžete si vybrat z bohaté nabídky ubytování, od luxusních hotelů až po účelně vybavené kempy.

Noordwijk

Je asi nejnámějším holandským přímořským letoviskem, které je na rozdíl od Schevenignenu dostupné opravdu všem.

Původně malá fríská rybářská vesnička Northgo (v překladu „na severní straně“), jejíž jedinou obživou byl rybolov, se ve druhé polovině 19. století stala oblíbeným výletním místem. Návštěvníky lákala především 13km dlouhá pláž, která se stala základem dnešního živého střediska. Z malé vesnice vyrostlo turistické centrum se dvěma bulváry a rozvinutou infrastrukturou, která uspokojí i ty nejnáročnější hosty.

Scheveningen

Necelé 4 km od centra Den Haagu leží Scheveningen.

Původně malá rybářská vesnice žila svým životem až do konce 19. století, kdy byl roku 1885 vystavěn hotel Kurhaus. Od té doby se Scheveningen stal vyhlášeným lázeňským a rekreačním centrem evropské i světové společenské smetánky.

Široká pláž přiláká ročně kolem 9 miliónů lidí. Pochlubit se může pobřežní promenádou a betonovým molem Pier. Na něm naleznete spoustu kaváren, barů a občůdku. Rozhodně si také nenechtejte ujít návštěvu podmořského světa Sea Life.

Pět nádherných ostrovů

Pět Západofríských ostrovů lemuje pobřeží Holandska jako protáhlé korálky, navlečené na šňůrce. Ze severu na ně útočí divoké Severní moře, z jihu jsou omývány mělkým a klidným Waddenským mořem. Všechny pět ostrovů má jedno společné: dlouhé písčité pláže. Jinak je ale každý z nich jiný. Texel je největší, nejhustěji obydlený a přitahuje milovníky rušného plážového života. Vlieland leží nejdál od pevniny a je oázou klidu. Terschelling má rušný přístav pro jachty a jezdí sem převážně mladí lidé. Na Amelandu vás nadchnou starobylé vesnice, stáda pasoucích se koní a venkovská atmosféra. Schiermonnikoog láká milovníky neporušené přírody – je totiž celý národním parkem.

Ostrov Ameland

Čtyři malebné vesničky, 3500 obyvatel, 25 kilometrů dlouhý a v nejširším bodu čtyři kilometry široký, takový je ostrov Ameland.

Při toulkách vesničkami jako Hollum, Ballum, Nes a Buren si uvědomíte, že se na Amelandu zastavil čas. Dokladem toho jsou staré komandantské domy rozeznatelné dle dvojitého vyčnívajícího lemu na předním průčelí, které připomínají “zlaté století” Amelandu. Nyní zde najdete mnohé obchody, dobové restaurace a útulné terasy, jež pohostí každého znaveného výletníka.

V každém ročním období si aktivně či pasivně jako návštěvník tohoto holandského fríského ostrova můžete vychutnat specifickou kulturu i přírodu ostrova. Devadesát kilometrů cyklistických stezek a řada turistických stezek vás provedou nejpůvabnějšími místy ostrova.

Krása Severního moře

Holandské severomořské pobřeží má asi 280 kilometrů. Na své si tu přijdou milovníci vodních sportů, ornitologové i ti, kdo dávají přednost poklidným toulkám podél příboje. Pokud se chcete podívat do některého z lázeňských středisek, zamířte například do Noordwijku, Scheweningenu, Katwijku nebo Zandwoortu. Kromě širokých pláží a dlouhých pásů dun tu najdete spoustu restaurací, hotelů a penzionů. Obzvláště oblíbené jsou plážové pavilony s verandami, na kterých se můžete usadit v závětrí, vystavit obličej slunci, popíjet kávu a pozorovat zpěněné vlny.

Hráze Neeltje Jans

Tragické záplavy z 1. února 1953, při nichž dlouhá bouře v době nejvyššího přílivu zničila 500 km hrází v Zeelandu, zatopila 200 km² souše a připravila o život 1835 lidí, vyburcovaly celé Holandsko k realizaci projektu Delta, navrženého již v roce 1932. Jeho cílem bylo přehradit deltu v Zeelandu soustavou nových mohutných hrází, které dostaly přednost před alternativou zpevnění a zvýšení hrází dosavadních. Vznikl zde překrásný Delta park (www.neeltjejans.nl).

Bylo rozhodnuto, že otevřený přístup k moři zůstane ponechán jen pro velké námořní přístavy Rotterdam (Nieuwe Waterweg) a belgické Antverpy (ramenem Oosterschelde).

V průběhu 30 let vzniklo 11 hrází různých typů.

NEJNAVŠTĚVOVA- NĚJŠÍ MÍSTA

Kaasmuseum, Alkmaar

www.kaasmuseum.nl

Holandské Muzeum sýra je umístěno v centru města proslaveného svými sýry v historické budově Weighhouse.

Muzeum ukazuje technologie výroby sýru a másla, obchod a život na venkově od minulosti až po současnost. Představu dokreslují původní pomůcky, dokumentární filmy a obrazy.

Gassan Diamonds, Amsterdam (Brusírna diamantů)

www.amsterdamdiamond.com

Stoeltie Diamond je umístěna přímo v centru Amsterdamu u Rembrandtsplein. Zdarma můžete absolvovat prohlídku, kde se seznámíte s procesem vzniku diamantů a následně si tyto drahé kameny můžete i zakoupit.

Koninklijk paleis, Amsterdam

www.paleisamsterdam.nl

Původní radniční budova ze 17. století byla v roce 1808 přeměněna na Královský palác, zvaný též Palác na náměstí Dam.

Z této doby pochází rovněž nádherná sbírka empírového nábytku, hodin a lustrů.

Muiderslot, Amsterdam

www.muiderslot.nl

Středověký vodní hrad postavený pro hraběte Florise V. kolem roku 1280 u městečka Muiden, při ústí řeky Vecht do tehdejšího Zuiderzee.

Současná podoba hradu pochází ze 14. století, nábytek, obrazy a předměty denní potřeby připomínají život v době největšího rozkvětu Nizozemí v 17. století - v období tzv. Zlatého věku.

Amsterdam Historisch Museum, Amsterdam

Muzeum historie a umění se od roku 1975 nachází v komplexu městského sirotčince ze 17. století.

S pomocí výtvarných prací, cenných dokumentů, užitkových předmětů i audiovizuálních a interaktivních médií se vypráví příběh Amsterdamu, založeném kolem roku 1270.

Anne Frank Huis, Amsterdam

www.annefrank.org

Kdo četl proslulý Deník Anny Frankové, jistě ocení možnost vidět na vlastní oči tajný a stísněný úkryt její židovské rodiny během II. světové války, kde své osobní zápisky napsala. V současném muzeu, které mapuje historii tehdejších osmi obyvatel i těch, kteří jim pomáhali, je navíc vystavena expozice o pronásledování Židů.

Houseboat museum, Amsterdam

www.houseboatmuseum.nl

Jediné muzeum hausbótů na světě nabízí návštěvníkům autentický zážitek ze života na kanálu v hlavním městě Holandska.

Loď, na které byl pohodlný dům na vodě s kapitánskou kabinou s kavalcem, rozměrným obývacím pokojem, kuchyní a koupelnou zařízen, byla postavena v roce 1914 a od té doby nesla jméno Hendrika Maria.

Joods Historich Museum, Amsterdam

www.jhm.nl

Jedno z nejlepších židovských muzeí v Evropě zahrnující čtyři synagogy z 17. - 18. století obsahuje sbírku více než 11 tisíc náboženských předmětů a uměleckých děl spojených s kulturou a historií Židů v Holandsku i jeho dřívějších koloniích, jejichž prostřednictvím seznamuje s historií židovské víry a s židovským společenstvím v Holandsku.

Madamme Tussaud, Amsterdam

www.madametussauds.com/amsterdam

Stejně jako jinde ve světě nabízí i amsterdamské muzeum voskových figurín Madame Tussaud přehlídku osobností historických i současných, skutečných i fiktivních.

Z holandského zlatého věku 17.století a Rembrandta putuje návštěvník přes Lance Armstronga až mezi Piráty z Karibiku.

Museum Ons ' Lieve Heer op Solder, Amsterdam

www.opsolder.nl

Jedno z nejstarších a nejvýznamnějších muzeí v Amsterdamu, kde probíhají nejrůznější výstavy, je umístěno v patricijském domě ze 17. století.

Kromě charakteristické fasády domu, typicky vykachličkované kuchyně a původního nábytku a předměty ze 17. a 18.století je za-

jímavý především skrytým římskokatolickým kostelem v podkroví domu. Ten byl totiž vybudovaný v době reformace, kdy byl zakázán projev katolické víry na veřejnosti.

Museum Willet - Holthuysen, Amsterdam

www.willetholthuysen.nl

Jak vypadal amsterdamský měšťanský dům 18. století představuje Muzeum Willet-Holthuysen.

Toto jedinečné muzeum s typicky vykachličkovanou holandskou kuchyní a pokojem se stropní malbou od Jacoba de Wita bylo zařízeno v domě, který i s původním zařízením z 18. a 19. století odkázali manželé Willet-Holthuysenové v roce 1899 státu.

Nederlands Scheepvaartmuseum, Amsterdam

www.hetscheepvaartmuseum.nl

Jedno z nejlepších námořních muzeí na světě se může pochlubit vzácným rozsahem a bohatostí svých sbírek.

Ve třiceti sálech je chronologicky zdokumentována námořní tradice Holanďanů, vývoj plavby a lodní dopravy od dob Římanů na Rýně až po současný windsurfing. Nechybí ukázky lodních modelů, námořní mapy, globusy, portréty admirálů, obrazy námořních bitev či krátkodobé výstavy.

Rembrandthuis, Amsterdam

www.rembrandthuis.nl

Dům, kde slavný malíř Rembrandt van Rijn prožil většinu svého života, je díky jeho skicám, které tehdejší interiéry zachycovaly, možné vidět v takové podobě, jak asi vypadal v 17. století. Představuje Rembrandtovy ateliery i obrazy a je také klíčem k lepšímu pochopení jeho díla a inspirace.

Rijksmuseum, Amsterdam

www.rijksmuseum.nl

Rijksmuseum ukrývá nejbohatší sbírku holandského umění od 15. století do začátku 19. století i vzácné kolekce vlámských, italských a španělských umělců.

Zdejší nejvýznamnějším dílem je Rembrandtova proslavená Noční hlídka. Představeni jsou i další velcí holandští mistři jako Vermeer, De Hooch nebo van Goyen.

Sexmuseum, Amsterdam

www.sexmuseumamsterdam.nl

Venustempel, alias Venušin chrám je jedním z nejstarších muzeí sexu v Evropě.

Dají se zde najít nemravné litografie, olejomalby, bronzové sošky, porcelán, fotografie a filmy. V rámci expozice je i spousta sexuálních kuriozit. A nechybí ani lekce z historie morálky a její proměny v jednotlivých stoletích a zemích.

Stedelijk Museum, Amsterdam

www.stedelijk.nl

Rozsáhlé muzeum moderního umění se může pochlubit sbírkou děl Cézanna, Moneta, Chagala, Van Gogha, Kirschnera, Beckmana, Kandinského či Mattise.

Nechybí zde ani ukázka amerického umění 60. let a množství krátkodobých výstav.

Tropenmuseum, Amsterdam

www.tropenmuseum.nl

Největší holandské antropologické muzeum představuje reálné prostředí různých míst a každodenní život lidí v tropech a subtropích v Jihovýchodní Asii, Oceánii, Jižní Asii, Západní Asii a Severní Africe, Africe a Latinské Americe.

Van Gogh Museum, Amsterdam

www.vangoghmuseum.nl

Rozsáhlá sbírka Van Goghových maleb i kreseb je doplňována různými krátkodobými výstavami.

Muzeum otevřené v roce 1973 se pyšní bohatou sbírkou 205 obrazů, 524 kreseb a akvarelů, stovkami dopisů a japonskými dřevorezbami. K vidění jsou zde i díla romantiků a impresionistů.

Paleis Het Loo, Apeldoorn

www.paleishetloo.nl

Palác Het Loo umožňuje nahlédnout do způsobu života oranžské dynastie v třístaletém období.

Palác Het Loo byl otevřen pro veřejnost v roce 1984 po důkladné rekonstrukci. Úprava a zařazení interiérů ukazuje, jak v paláci žili různí členové oranžské dynastie po tři sta let. Prohlídka 37 místností zavede návštěvníky do pokojů Viléma a Marie, knihovny, obrazárny, společenského pokoje královny Emmy či herny královny Wilhelminy. Ve více než sedmihektarových zahradách, které jsou výtečnou ukázkou italsko-francouzských zahrad, je řada kašen, hrobů a soch.

Nederlands Openluchtmuseum, Arnhem

www.openluchtmuseum.nl

V krásném zalesněném parku o rozloze 40 ha leží typický holandský skanzen, kde se lze seznámit se životem obyčejných holanďanů během uplynulých staletí. Navštívit je zde možné více než osmdesát historických domů od statků, přes mlýny, obytné domy až po manufaktury. Představena jsou zde i jednotlivá řemesla.

Burgers ´ Zoo, Arnhem

www.burgerszoo.nl

Je největší zoologickou zahradou Holandska. Nový typ zoologické zahrady bez klecí, v níž se zvířata pohybují na prostoru odděleném od návštěvníků příkopem. Uvnitř ní pobíhá okolo šedesáti druhů savců a plazů zhruba o polovinu méně.

Fascinující je především zdejší obří akvárium, celkem v něm můžete spatřit okolo 250 druhů ryb.

Zahrada je rozdělena do sedmi oblastí, které zahrnují pouště, mangrovy, tropy i obří mořské akvárium. Unikátní záležitostí je například chov hrdličky sokorské, která je v divoké přírodě považována za vyhynulou.

De Porceleyne Fles, Delf

www.royaldelft.com

Královská porcelánka vyrábějící pravý porcelán „Delfts Blauw“ byla založena roku 1653.

Jako jediná z původních 32 delftských porcelánek nepřerušila od svého založení v 17. století provoz.

Madurodam, Den Haag

www.madurodam.nl

Madurodam je nejmenší město s největší duší . Přes 55 let vítá návštěvníky kouzelného světa detailů zvlněná budova se skleněnou tváří, pod dohledem červenobílého majáku mořských dalek. Za těmito strážci vás čeká kouzelný svět nádherných domů, s fasádami propracovanými do nejmenších detailů, svět vodních kanálů, uliček se zaparkovanými auty a kráčejícími lidmi, nádherné parky vonící přírodou, a to vše zpracované ve zmenšeném měřítku 1:25.

Manželé Madurovi tento park založili roku 1952 na památku svého syna George, který zemřel jako spojenecký voják v Dachau. Pohádková zmenšenina země představuje nejdůležitější kulturní a architektonické skvosty Holandska na jednom místě a je dokonale promyšlenou atraktivní podívanou pro děti i dospělé. Třešničkou na dortu je každovečerní laserová a vodní show za doprovodu symfonické hudby, která rozehraje všechny struny vaší duše.

Omniversum, Den Haag

www.omniversum.nl

Speciální filmová projekce na obřím půlkruhovém plátně je první svého druhu v Evropě.

S použitím nejmodernější projekční a počítačové techniky vč. 36 mikrofonů jsou na obří obrazovce o ploše 840 m² denně uváděny programy s tematikou přírody, vesmíru a kultury.

Sea Life Scheveningen, Den Haag

www.visitsealife.com

Podvodní svět na břehu Severního moře je komplexem více než 45 akvárií s desítkami druhů mořské fauny.

Vrcholnou atrakcí je průchod skleněným tunelem, obklopeným 180 000 litry mořské vody, v níž se volně pohybují žraloci, rejnoci, želvy a jiní mořští živočichové.

Paleis Huis ten Bosch, Den Haag

**[www.denhaag.nl/home/bezoekers/to/
Paleis-Huis-ten-Bosch.htm](http://www.denhaag.nl/home/bezoekers/to/Paleis-Huis-ten-Bosch.htm)**

Původní letní sídlo místodržícího Frederika Hendrika ze 17. století je místem, kde od roku 1981 bydlí nizozemská královna.

Oficiálním sídlem a místem, kde královna pracuje, je však palác Noordeinde, sloužící tomuto účelu od roku 1981.

Binnenhof, Den Haag

Tento komplex správních a reprezentačních budov je srdcem Haagu, politickým centrem celé země, sídlem vlády a parlamentu.

Vrcholem prohlídky, které předchází videozáznam o historii Binnenhofu, je návštěva Rytířského sálu ze 13. století a gotický kostel.

Kostel pochází ze 14.–15. století s nástěnnými malbami a bustami dvanácti apoštolů (rok 1400). 70 metrů vysoká věž je přístupná a nabízí hezký pohled na město a okolí.

Gemeentemuseum Den Haag

www.gemeentemuseum.nl

Muzejní kolekce moderního umění nabízí jedinečný přehled vývoje malby a plastiky v uplynulých dvou staletích.

Zdejší skvostem je největší sbírka prací Pieta Mondriaana, holandského malíře, který formuloval základní ideje moderny. Muzeum nabízí i expozice užitého umění, porcelánu, keramiky, skla, hudebních nástrojů, sbírku módy, hudebních tisků a islámského umění.

Haags Historisch Museum, Den Haag

www.haagshistorischmuseum.nl

Historické muzeum města Haag představuje prostřednictvím obrazů a cenných předmětů z muzejních sbírek více než sedm století dlouhou historii sídla nizozemské vlády, parlamentu a královny.

O tom, jak vypadalo město v sedmnáctém století si lze udělat představu například z pět metrů široké malby Pohled na Haag od slavného krajináře Jana van Goyena.

Mauritshuis, Den Haag

www.mauritshuis.nl

Královská sbírka obrazů umístěna v bývalém sídle Johana Mauritse, hraběte z Nassau-Siegen a generálního guvernéra Holandské Brazílie, z poloviny 17. století, je jednou z nejznámějších světových sbírek.

K vidění je zde například proslulá Vermeerova Dívka s Perlou nebo Rembrandtova Anatomie Dr.Tulpa a mnohé další skvosty holandského zlatého věku i sbírky holandského a vlámského umění od 15. do 18. století.

Museon, Den Haag

www.museon.nl

Expozice Museonu je zaměřená na vznik a vývoj planety Země a životní prostředí.

Ale odpovídá i na otázky, jak asi mohli vypadat naši předci, jak je ukládána energie či co má společného Barbie s náboženstvím a proč lidé mohou i nemohou být klonováni. Osmnáct menších výstav se soustředí na jednotlivé oblasti či historické éry.

Museum de Gevangenpoort, Den Haag

www.gevangenpoort.nl

Muzeum v budově středověkého vězení v centru Haagu připomíná historii zločinů i tvrdých trestů.

Zdejší sbírka původních mučících nástrojů je tak tichým pamětníkem neklidné minulosti.

Kaasmarkt Edam (Sýrový trh)

www.kaasmarktedam.nl

Znamé sýrové trhy v městě Edam se konají přesně podle staletých tradic, kdy jsou bochníky nejprve váženy a potom je určována jejich cena.

Zuiderzeemuseum, Enkhuizen

www.zuiderzeemuseum.nl

Skanzen pod širým nebem představuje rozsáhlou rybářskou vísku, která mapuje život v oblasti bývalého Zuiderzee během 17. a 18. století.

K vidění je na 130 budov, které pochází z 42 různých lokací Zuiderzee, nechybí však ani v dřívějším stylu vyvedené ulice, aleje, zahrádky a průplavy.

Dolfinarium Harderwijk, Harderwijk

www.dolfinarium.nl

Jediné delfinárium v Nizozemí je součástí největšího mořského zooparku v Evropě, Zeedierenpark Harderwijk.

Delfinárium nabízí představení cvičených delfinů, lvounů a tuleňů nebo dokonce možnost přenocovat v blízkosti delfinů.

Zeedierenpark Harderwijk návštěvníkům umožní pozorovat podmořský svět, navštívit výzkumné středisko chovu delfinů nebo shlédnout trojrozměrný film Mořský sen.

Frans Hals Museum, Haarlem

www.franshalsmuseum.nl

V galerii malířů tzv. haarlemské školy najdete jedinečná díla s nejrůznějšími biblickými, mytologickými a historickými motivy, nechybí zde ani krajinomalby, zátiší, portréty a výjevy z každodenního života.

Vrchol sbírky tvoří skupinové portréty Franse Halse, vůdčí osobnosti haarlemské školy. Součástí muzea je též středověká apatyka, výstava o počátku knihtisku, uměleckých řemesel a moderního umění.

Nationaal Park de Hoge Veluwe, Hoenderloo

www.hogeveluwe.nl

Největší přírodní park v zemi o rozloze 54,5 km² ve zvlněné krajině s hustou sítí cest pro pěší a cyklisty.

Pro zájemce je zdarma k dispozici na 900 kol. V parku je muzeum Kröller-Müller, Museonder a lovecký zámeček.

Fries Museum, Leeuwarden

www.friesmuseum.nl

Jedno z nejlepších provinčních holandských muzeí je zaměřené jak na kulturu Fríska, tak i na moderní Holandské umění.

Kromě fríského stříbra ze 17. století nebo kostýmů z 18. století je zde oddíl věnovaný i tajemné špiónce Matě Hari, rodačce z Leeuwardenu.

Rijksmuseum van Oudheden, Leiden

www.rmo.nl

Imprese minulosti je zachycena v muzeu starověku, které bylo založeno roku 1818 králem Vilémem I.

Nachází se zde archeologické nálezy z Egypta, Řecka, Říma a Blízkého východu, ale také nálezy z vykopávek a památky na prvotní osídlení Holandska od doby kamenné do 18. století.

Stedelijk Museum de Lakenhal, Leiden

www.lakenhal.nl

Městské muzeum, které leží v bývalé tržnici v centru města, představuje typickou holandskou městskou kulturu od 16. století do současnosti. Je zde též uchována cenná sbírka malířského umění "Zlatého věku". Mezi autory děl zde vystavených patří například Rembrandt, Jan van Goyen, Lucas van Leyden, nebo Jan Steen.

Nieuw Land Poldermuseum, Lelystad

www.nieuwlanderfgoed.nl

Muzeum o vysoušení a zúrodnění bývalého dna Zuiderzee na půdě, na níž leží 12. nizozemská provincie – Flevoland . Je umístěno v atypické stavbě, připomínající trup letadla. Součástí muzea je multimediální program o boji člověka s vodním živlem.

Grotten St. Pietersberg, Maastricht

www.maastrichtunderground.nl

Rozsáhlé bludiště podzemních chodeb vzniklé těžbou vápence a slínu, který využívali jako stavební materiál již staří Římané. Chodby o celkové délce až 150 km sloužily po staletí jako výborný

úkryt např. pašerákům. Za 2. světové války zde byly uschovány cenné umělecké předměty, mezi nimi i Rembrandtova Noční hlídka.

Helpoort, Maastricht

Nejstarší dochovaná městská brána Holandska pocházející z roku 1229 bývala součástí nejstaršího románského opevnění města. Nyní se zde nachází expozice o vývoji opevnění Maastrichtu.

Bonnefantenmuseum, Maastricht

www.bonnefanten.nl

Muzeum v mimořádné budově italského architekta Alda Rossioho dostavěné v roce 1995 představuje sbírku maleb a soch starých mistrů.

Její vrchol tvoří díla mistrů 16. a 17. století v čele s Pieterem Breughelem mladším. Zároveň muzeum nabízí i novou sbírku moderního umění, například díla umělců hnutí Minimal Art a Arte Povera.

Comenius Museum, Naarden

www.comeniusmuseum.nl

Muzeum Jana Amose Komenského v Naardenu, kde byl pochován, představuje ve stálé expozici s videoinstalací život a dílo českého teologa, filosofa, pedagoga a spisovatele. I zdejší obměňované výstavy ve velké míře souvisejí s rodištěm "Učitele národů".

Rijksmuseum Kröller - Müller, Otterlo

www.kmm.nl

Pozoruhodné muzeum umění, architektury a přírody je proslulé především sbírkou prací Vincenta van Gogha, Picassa, Seurata,

Braquea a Mondriaana a sochařských děl Hepwortha, Rodina, Mariného, Serryho a Moora a jiných. Zajímavé je nejrozsáhlejší venkovní sbírkou sochařského umění v celé Evropě.

Corpus, Oegstgeest

www.corpusexperience.nl

Muzeum lidského těla ukáže, jak lidský organizmus funguje.

V holandském Oegstgeestu otevřeli 35 metrů vysokou budovu ve tvaru sedícího lidského těla, do kterého vstupují návštěvníci a prochází postupně vnitřkem celého lidského těla. Cesta návštěvníků začíná v lýtku a otevřenou ranou v něm se dostanete dovnitř těla. Návštěva pokračuje postupně celým tělem.

Liberty Park, Overloon

www.oorlogsmuseum.nl

Muzeum bojů a hnutí odporu Overloon neboli Muzeum 2. světové války je stálou připomínkou tehdejší doby.

Kromě bojové techniky vystavené v parku, jsou zde soustředěny nejrůznější materiály o 2. světové válce od fotografií, přes dokumenty, až po mapy a makety. Kromě toho je zde v budově bývalého koncentračního tábora umístěna výstava věnovaná obětem těchto táborů v Evropě a Asii v letech 1940 - 1945.

Stedelijk Museum Prinsenhof

www.prinsenhof-delft.nl

Muzeum Prinsenhof obsahuje sbírku koberců, stříbra, keramiky a obrazy delftských mistrů.

Spido, Rotterdam

www.spido.nl

Projížďky po rotterdamském přístavu.

Na palubě jedné ze tří vyhlídkových lodí společnosti Spido poznejte největší přístav Evropy. Vybírat lze z nejrůznějších druhů okružních plaveb.

Euromast & Space Adventure, Rotterdam

www.euromast.nl

Vyhlídková věž ve tvaru lodního stěžně postavená u příležitosti výstavy Floriade 1960.

Původní 107 metrů vysoká věž byla v roce 1970 zvýšena o 85 metrů a stala se tak znovu nejvyšší budovou Rotterdamu. Při dobré viditelnosti nabízí výhled do vzdálenosti až 30 km.

Kijk-Kubus, Rotterdam

www.kubuswoning.nl

Ukázkový byt v krychlovém domě nechá návštěvníky nahlédnout do jednoho z avantgardních bytů navržených architektem Pietem Blomem v roce 1984 ve stromořadí domů – stromů, v jejichž koruně se nacházejí jednotlivé byty přístupné po centrálním schodišti – kmeni.

Kunsthal, Rotterdam

www.kunsthal.nl

V Kunsthal probíhá ročně na pětadvacet krátkodobých expozicí, často několik paralelně.

Na více než 3000 metrech čtverečních je představováno umění v nejširším možném slova smyslu: staré i moderní umění, design i fotografie.

Maritiem Museum, Rotterdam

www.maritiemmuseum.nl

Rotterdamské námořní muzeum představuje historii stavby lodí v Holandsku, život na moři v 17. a 18. století, rotterdamský přístav a množství souvisejících exponátů. Zároveň nabízí i prohlídku lodi Buffel z 19. století.

Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam

www.boijmans.nl

Mnohostranné muzeum představuje dějiny umění od středověku až po současnost.

Kromě cenných sbírek evropského umění (Bruegel st., Rembrandt, J. Bosch, J. v.v Goyen, Frans Hals, Rubens) zde nechybí ani oddělení kreseb, tisků (Dürer) a užitkového umění, nebo sbírky obrazů moderního umění, impresionistů a surrealistů.

Utrechtské grachty, Utrecht

Zdejší grachty byly zbudovány již ve 12. století. Typická jsou jejich úzká nábřeží (tzv. werfkade) pod úrovní ulic.

Ta sloužila pro nakládku a vykládku zboží, které bylo přepravováno plavidly k domům, jejichž sklepy a sklady (werfkelders) byly situovány u vody. Tyto prostory jsou v současnosti ideálním místem pro vinárny s terasou, dílny a butiky.

Domplein, Utrecht

www.schatkamerdomplein.nl

Chrámové náměstí (Domplein) se nachází v místech někdejší římské pevnosti z roku 47 n.l.

Jedná se o nejstarší náměstí z celého Utrechtu.

Dominantou náměstí je věž dómu sv.Martina – Domtoren, která je se svými 112 m metry nejvyšší kostelní věží v Holandsku. Z dómu, k němuž náleží i kapitulní síň (v současnosti aula Utrechtské univerzity) a křížová chodba, se zachovalo pouze presbyterium s příčnou lodí a věncem postranních kaplí. Celek dotváří rajská klášterní zahrada z 15. století, oáza ke klidnému posezení.

Stadskasteel Oudaen, Utrecht

www.oudaen.nl

Původní zámeček ze 13. století, později přestavěný na měšťanský dům, jehož součástí býval i pivovar.

Tradice vaření piva je obnovena po rozsáhlé rekonstrukci v roce 1990. Pivovar s parními stroji se nachází ve starobylém sklepení domu a součástí jeho prohlídky je i ochutnávka zdejšího piva.

St. Catharinakerk, Utrecht

www.dekathedraal.com

Katedrála Sv. Kateřiny z 15. století je sídelním kostelem utrechtského arcibiskupa.

Tvoří součást středověkého kláštera sv. Kateřiny, který je v současnosti museem, jehož expozice dokumentuje dějiny křesťanství v Nizozemí.

Museum Catharijneconvent, Utrecht

www.catharijneconvent.nl

Církevní muzeum představuje jedinečné historické a umělecké památky od raného středověku až do 21. století.

Sbírka obsahuje protestantské i katolické artefakty, čímž je oravdu unikátní. K vidění jsou zde například bohatě iluminované rukopisy, drahocenné knižní vazby, malby, liturgické předměty, ol-táře a církevní roucha.

Alida Hoeve & Vriendschap, Volendam

Sýrová farma Alida Hoeve a Výrobná dřeváků

Na této rodinné sýrové farmě ze 17. století se návštěvníci se-známí s tradiční výrobou sýrů Edam a Gouda. Máte zde možnost ochutnávky i zakoupení sýrů a suvenýrů.

V sousedství sýrové farmy Alida Hoeve můžete navštívit tra-diční výrobní dřeváků, které se vyřezávají z jednoho kusu dřeva

Jopie Huisman Museum, Workum

www.jopiehuismanmuseum.nl

Malé muzeum v domě osobitého fríského malíře Jopieho Hu-ismana, který se naučil malovat sám, nabízí kolekci jeho žánrových děl, na kterých zobrazil obyčejný a těžký každodenní život pro-stých obyvatel fríska, včetně jich samotných.

Zaanse Schans, Zaandam

www.zaanseschans.nl

Obydlený skanzen vznikl po roce 1945 zrestaurováním zaan-ské vesnice z dob minulých.